

การเขียนเอกสารอ้างอิงตามระบบแวนคูเวอร์

Vancouver's Citation Style

อ.ภญ.คณิตา ดวงแจ่มกาญจน์ อาจารย์ประจำแหล่งฝึกฯ สำนักวิชาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พะเยา
ผศ.ภก.อภิรักษ์ วงศ์รัตนชัย ภาควิชาเภสัชกรรมปฏิบัติ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

การเขียนเอกสารอ้างอิงเป็นวิธีมาตรฐานในการอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของแหล่งข้อมูลและข้อคิดเห็นจากแหล่งต่างๆ ที่ใช้ในบทความทางวิชาการ ซึ่งเป็นวิธีที่เป็นเอกลักษณ์ในการระบุแหล่งที่มา ของข้อมูลเพื่อให้ผู้อ่านสะดวกต่อการนำไปสืบค้นเพิ่มเติม การหยิบยกเอาข้อความ ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริง ึ่งวิธีการ รวมไปถึงทฤษฎี ทั้งในแหล่งข้อมูลที่มีการตีพิมพ์และไม่ได้ตีพิมพ์ จึงจำเป็นที่จะต้องเขียนอ้างอิงเสมอ

การเขียนเอกสารอ้างอิงมีหลายระบบที่ได้รับการยอมรับ ไม่ว่าจะเป็นระบบ Chicago style, ALA style หรือ MLA style ซึ่งมีรูปแบบในการจัดวาง การเน้นตัวอักษรที่ แตกต่างกันไป แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเพียงระบบแวนคูเวอร์ (Vancouver style) เนื่องจากเป็นระบบ การอ้างอิง ที่ได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการบรรณาธิการวารสารทางการแพทย์นานาชาติ (International Committee of Medical Journal Editors: ICMJE) ดังนั้น การเขียนอ้างอิงในระบบแวนคูเวอร์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องระมัดระวังในรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ การนับเคาะ การลำดับรายละเอียดของแหล่งอ้างอิง จะต้องมีความถูกต้องแม่นยำ

วัตถุประสงค์ของการเขียนเอกสารอ้างอิงที่สำคัญที่สุดคือการป้องกันการคัดลอกผลงานหรือขโมยความคิดของคนอื่นโดยไม่อ้างอิงให้ถูกต้อง หรือเรียกว่า “การโจรกรรมทางวิชาการ ” (Plagiarism) และเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านบทความได้ติดตามข้อมูลฉบับเต็มเพิ่มเติมได้

เริ่มต้นเขียนเอกสารอ้างอิงด้วยระบบแวนคูเวอร์ สิ่งที่ต้องทราบของแหล่งข้อมูลที่เรานำมาอ้างอิงประกอบด้วย

1. **หนังสือ** รายละเอียดที่ต้องทราบจะประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง/ผู้เขียน/บรรณาธิการ ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ ชื่อบท สำนักพิมพ์ สถานที่พิมพ์ ซึ่งจะพบที่ปกหน้า ปกใน หรือท้ายเล่มของหนังสือ และเลขหน้า
2. **บทความในวารสาร** รายละเอียดที่ต้องทราบจะประกอบด้วย ชื่อผู้เขียน ชื่อเรื่อง ชื่อวารสาร ปีพิมพ์ (year) ปีที่ หรือ เล่มที่ (volume) ฉบับที่ (issue) และเลขหน้า
3. **สื่ออิเล็กทรอนิกส์** ควรบันทึกวันที่เข้าถึงข้อมูล และวันที่มีการปรับปรุงข้อมูลนั้น รวมไปถึงที่อยู่ของเว็บไซต์ ฐานข้อมูล หรือ URL
4. การแทรกเอกสารอ้างอิงโดยการเขียนเชิงอรรถ โดยในระบบแวนคูเวอร์สามารถเขียนเชิงอรรถได้ 2 รูปแบบคือ การลำดับเลขเชิงอรรถโดยใช้ตัวยก และการลำดับเลขเชิงอรรถโดยระบุไว้ในวงเล็บ โดยจะวางไว้ท้ายข้อความที่คัดลอกมาจากแหล่งอ้างอิงนั้นๆ ตัวอย่าง
“(ข้อความที่คัดลอกมาจากแหล่งข้อมูล)...”^{1-4, 10,12}
หรือ “(ข้อความที่คัดลอกมาจากแหล่งข้อมูล)...” (1-4, 10,12)
5. ระบุรายละเอียดของเอกสารอ้างอิงไว้ท้ายเอกสารหรือบทความที่เราเขียนขึ้น

หลักการเขียนเอกสารอ้างอิงตามระบบแวนคูเวอร์แยกตามชนิดของแหล่งข้อมูล

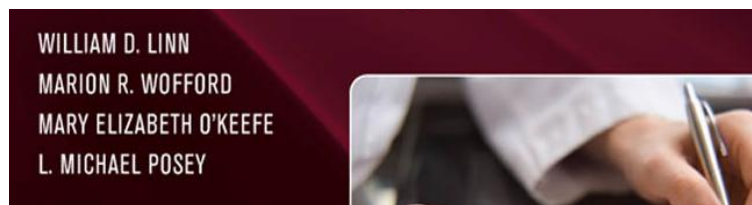
หนังสือ

มีรายละเอียดที่จำเป็นเรียงตามลำดับดังนี้

1. ชื่อผู้แต่ง (author/s, editor/s, compiler/s) หรือ สถาบัน/หน่วยงานที่จัดทำหนังสือ

- หากมีผู้แต่ง 6 คนหรือน้อยกว่า ให้ระบุชื่อของผู้แต่งทั้งหมด
- หากมีผู้แต่ง 7 คนขึ้นไป จะระบุเพียงผู้แต่ง 6 คนแรกเท่านั้น และตามด้วย “et al” (หรือในภาษาไทยใช้คำว่า “และคณะ”)
- เติม comma (,) ท้ายชื่อผู้แต่งแต่ละคน แล้วเคาะ 1 ครั้งก่อนการพิมพ์ชื่อถัดไป และให้เติม Full-stop (.) ท้ายชื่อของผู้แต่งลำดับท้ายสุด

Format: กรณีผู้แต่งเป็นคนต่างชาติ จะเริ่มต้นด้วยชื่อสกุล (1 เคาะ) ตามด้วยอักษรตัวแรกที่นำหน้าชื่อต้นและชื่อกลาง 2 ตัวติดกัน

ตัวอย่าง 1.1: Linn WD, Wofford MR, O'Keefe ME, Posey LM.

ตัวอย่าง 1.2: Smith AK, Jones BC, Bloggs TC, Ashe PT, Fauci AS, Wilson JD, et al.

ตัวอย่าง 1.3: The Cardiac Society of Australia and New Zealand.

กรณีผู้แต่งเป็นคนไทยจะใช้วิธีการเขียนชื่อแบบภาษาไทย เริ่มจากชื่อ ตามด้วยชื่อสกุล โดยไม่ย่อ และให้ตัดคำนำหน้าออก เช่น ผศ.ภก.อภิรักษ์ วงศ์รัตนชัย เป็น อภิรักษ์ วงศ์รัตนชัย

ข้อสังเกต

- ผู้แต่งที่มีบรรดาศักดิ์ ต้องใส่นามบรรดาศักดิ์ด้วย

ตัวอย่าง 1.4: ศึกฤทธิ ปราโมช, ม.ร.ว.

ตัวอย่าง 1.5: จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ.

ตัวอย่าง 1.6: พูนพิศมัย ดิศกุล, ม.จ.หญิง.

- ผู้เขียนที่มียศหรือตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ทันตแพทย์ ร้อยเอก พันเอก หรือคำนำหน้านาม (นาย นาง นางสาว) รวมทั้งปริญญา อ.บ. พ.ม. M.D. Ph.D. ให้ตัดออกให้หมด นอกจากยศนั้นเป็นยศสูงสุด คือ จอมพล หรือเป็นส่วนหนึ่งของนามแฝง

ตัวอย่าง 1.7: อ่าง อนันตสานต์.

ตัวอย่าง 1.8: ถนอม กิตติขจร, จอมพล.

ตัวอย่าง 1.9: ธิดา นิงสานนท์, ปรีชา มณฑกานติกุล, สุวัฒนา จุฬารัตนพล, บรรณาธิการ.

หากไม่มีชื่อผู้แต่งให้เว้นในส่วนนี้ไป และให้เริ่มต้นในส่วนชื่อของหนังสือ

2. ชื่อหนังสือ (Title) และชื่อบท (ถ้ามี)

- ใช้ตัวอักษรตั้งตรงตามปกติ ห้ามใช้ตัวเอียงหรือขีดเส้นใต้
- กรณีที่เป็นหนังสือภาษาอังกฤษ จะใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะคำแรกของชื่อหนังสือเท่านั้น (ยกเว้นชื่อเฉพาะ)

Format: ชื่อหนังสือ ตามด้วย full-stop และเคาะ 1 ครั้ง

ตัวอย่าง 2.1: Pharmacotherapy in primary care.

ตัวอย่าง 2.2: Doing Internet research: critical issues and methods for examining the net.

ตัวอย่าง 2.3: คู่มือการใช้ยาสำหรับบุคลากรสาธารณสุข.

3. ครั้งที่พิมพ์ (Edition) ระบุเฉพาะครั้งที่พิมพ์เมื่อเป็นการพิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

Format: กรณีเป็นหนังสือภาษาอังกฤษ: (เลขลำดับครั้งที่พิมพ์) ed. (1 เคาะ)

กรณีหนังสือภาษาไทย: พิมพ์ครั้งที่ (เลขลำดับที่พิมพ์). (1 เคาะ)

ตัวอย่าง 3.1: 3rd ed.

ตัวอย่าง 3.2: พิมพ์ครั้งที่ 2.

4. สถานที่พิมพ์ (Place of publication)

- หากสำนักพิมพ์ปรากฏอยู่ในหลายเมือง ให้ยึดเอาชื่อเมืองที่เริ่มต้นเป็นชื่อแรกและห้ามย่อชื่อเมือง
- หากชื่อเมืองนั้นไม่เป็นที่รู้จัก ให้เคาะ 1 ครั้งตามด้วยชื่อรัฐ (สำหรับรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา) หรือตามด้วยชื่อประเทศ ซึ่งให้พิมพ์อยู่ในวงเล็บ
- หากไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ ให้ใช้ [place unknown] สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษ หรือ [ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์] สำหรับหนังสือที่เป็นภาษาไทย

Format: ชื่อเมือง (ชื่อรัฐหรือชื่อประเทศ): (1 เคาะ)

ตัวอย่าง 4.1: Texas (NSW):

ตัวอย่าง 4.2: Kyoto (Japan):

ตัวอย่าง 4.3: [place unknown]:

ตัวอย่าง 4.4: กรุงเทพฯ:

5. สำนักพิมพ์ (Publisher)

- ให้ใช้ชื่อเต็มของสำนักพิมพ์ที่ปรากฏในหนังสือ โดยให้ตัดคำว่า “สำนักพิมพ์”, “บริษัท”, “ห้างหุ้นส่วน” และ “จำกัด” ออก ส่วนภาษาอังกฤษให้ตัด Limited (Ltd.), Incorporated (Inc.), and company, and sons, ออก
- หากเป็นหนังสือที่จัดพิมพ์โดยสมาคม หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเป็นสิ่งพิมพ์ของรัฐบาลที่ปรากฏชื่อของหน่วยงานนั้นเป็นผู้รับผิดชอบจัดพิมพ์ ให้ใช้ชื่อของหน่วยงานนั้นๆ แทนชื่อสำนักพิมพ์ ถึงแม้ว่าหนังสือจะระบุชื่อสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์มาด้วยก็ตาม
- หากไม่มีชื่อสำนักพิมพ์ ให้ใช้ชื่อโรงพิมพ์แทนโดยระบุคำว่า “โรงพิมพ์” นำหน้าด้วยทุกครั้ง
- หากไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์ ให้ใช้ [publisher unknown] สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษ หรือ [ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์] สำหรับหนังสือที่เป็นภาษาไทย

Format: ชื่อสำนักพิมพ์; (1 เคาะ)

ตัวอย่าง 5.1: Williams & Wilkins;

ตัวอย่าง 5.2: McGraw Hill;

ตัวอย่าง 5.3: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย;

ตัวอย่าง 5.4: สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย);

- ## 6. ปีที่พิมพ์ (year of publication) ให้ใช้ปี ค.ศ. สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษ และให้ปี พ.ศ. สำหรับหนังสือภาษาไทย โดยไม่ต้องพิมพ์ พ.ศ. หรือ ค.ศ. นำหน้าปี (ใส่เฉพาะตัวเลขปี ค.ศ. หรือ พ.ศ.) หากไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ให้ใช้ [date unknown] หรือ [ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์]

Format: ปี ค.ศ. (หรือ พ.ศ.) ตามด้วย full-stop และ เคาะ 1 ครั้ง (กรณีตามด้วยเลขหน้า)

ตัวอย่าง 6.1: 1999.

ตัวอย่าง 6.2: 2000.

ตัวอย่าง 6.3: 2549.

ตัวอย่าง 6.4: [date unknown].

- ## 7. เลขหน้า (Page numbers) ใช้ตัวย่อ p. สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษ หรือใช้คำว่า “หน้า” สำหรับหนังสือภาษาไทย เลขหน้าจะใช้ตัวเต็มสำหรับหน้าแรก และเลขย่อสำหรับหน้าสุดท้าย กรณีที่มีตัวเลขหลักหน้าซ้ำกัน

Format: กรณีหนังสือภาษาอังกฤษ: p. (1 เคาะ) เลขหน้าเริ่มต้น-เลขหน้าสุดท้าย.

กรณีหนังสือภาษาไทย: หน้า (1 เคาะ) เลขหน้าเริ่มต้น-เลขหน้าสุดท้าย.

ข้อสังเกต: ตัว p. ใช้ตัวพิมพ์เล็ก และกรณีหนังสือภาษาไทย หลังคำว่า “หน้า” จะไม่มี full-stop

ตัวอย่าง 7.1: p. 125-9. (หมายถึง หน้า 125–129)

ตัวอย่าง 7.2: p. 1542-67. (หมายถึง หน้า 1542–1567)

ตัวอย่าง 7.3: p. 345, 348, 351-6. (หากข้อความที่ต้องการอ้างอิงอยู่คนละบทกัน เลขหน้าไม่ต่อเนื่อง)

ตัวอย่าง 7.4: หน้า 23-7.

ตัวอย่างการเขียนเอกสารอ้างอิงที่เป็นหนังสือ

กรณีที่มีผู้แต่งไม่เกิน 6 คน และเป็นหนังสือที่พิมพ์ครั้งที่ 1

- Linn WD, Wofford MR, O'Keefe ME, Posey LM. Pharmacotherapy in primary care. New York: McGraw Hill; 2009.
- Jones S, editor. Doing Internet research: critical issues and methods for examining the net. Thousand oaks (CA): Sage Publication; 1999.

กรณีที่มีผู้แต่งมากกว่า 6 คน และหนังสือที่พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

- Koda-Kimble MA, Young LY, Alldredge BK, Corelli RL, Guglielmo BJ, Kradjan WA, et al, editors. Applied therapeutics: the clinical use of drugs. 9th ed. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins; 2008.
- ธิตา นิงสานนท์, ปรีชา มณฑาทิภูล, สุวัฒนา จุฬาวัดนพล, บรรณาธิการ. คู่มือการใช้ยาสำหรับบุคลากรสาธารณสุข. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย); 2549.

กรณีที่มีผู้แต่งเป็นบรรณาธิการ (editor/s) จะเพิ่มคำว่า “บรรณาธิการ” หรือ editor/s หลังชื่อผู้แต่งคนสุดท้ายตามด้วย full-stop ดังตัวอย่างด้านบน หากไม่มีชื่อบรรณาธิการให้ละคำว่า editors. และให้ใส่ full-stop ท้ายชื่อผู้แต่งลำดับสุดท้าย

กรณีที่มีผู้แต่งเป็นสถาบัน กลุ่มงาน หรือองค์กร

- Australian Pharmaceutical Advisory Council. Integrated best practice model for medication management in residential aged care facilities. Canberra: Australian Government Publishing Service; 1997.

หนังสือที่แบ่งเป็นบทๆ หรือตอนๆ ซึ่งมีตัวเลขกำกับ และมีผู้เขียนแต่ละบทแยกกัน

- Porter RJ, Meldrum BS. Antiepileptic drugs. In: Katzung BG, editor. Basic and clinical pharmacology. 6th ed. Norwalk (CN): Appleton and Lange; 1995. p. 361-80.
- ศศิโสภณ เกียรติบูรณกุล. การติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีและซีในผู้ติดเชื้อเอชไอวี. ใน: ธนะพันธ์ พิบูลย์บรรณกิจ, ชุขณา สวนกระต่าย, อนุชา อภิสารธนรักษ์, สมนึก สังฆานุภาพ, ศิริลักษณ์ อนันต์ธัญศิริ, บรรณาธิการ. โรคติดเชื้อที่ปรากฏขึ้นใหม่และโรคติดเชื้อที่ปรากฏขึ้นอีก 4. กรุงเทพฯ: โฮลิสติก พับลิชชิ่ง; 2549. หน้า 233-59.

หนังสือที่ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์

- Kuttner L. A child in pain: how to help, what to do. [place unknown]: Hartley & Marks; 1996.

พจนานุกรมภาษา หรือ Dictionary

- The official scrabble players dictionary. 3rd ed. East Longmeadow (MA): Hasbro; 1996. Aspirin; p. 32.

วิทยานิพนธ์ (Dissertation)

- Borkowski MM. Infant sleep and feeding: a telephone survey of Hispanic American [dissertation]. Mount Pleasant (MI): Central Michigan University; 2002.

บทความในวารสารทางวิชาการ

ลำดับและรายละเอียดของการเขียนเอกสารอ้างอิงจากวารสารทางวิชาการ จะคล้ายคลึงกับการเขียนอ้างอิงจากหนังสือ แต่จะมีบางจุดที่แตกต่างดังนี้

1. **ชื่อผู้เขียน (Name/s, author/s) และชื่อวารสาร (Title of article)** ใช้หลักการเดียวกันกับการเขียนเอกสารอ้างอิงจากหนังสือ (ดูเพิ่มเติมหัวข้อที่ 1 และ 2 ใน: *การเขียนอ้างอิงจากหนังสือ*)
2. **ชื่อของวารสาร (Title of journal)** จะใช้ชื่อย่อของวารสารซึ่งถูกกำหนดตาม Index medicus โดยสามารถตรวจสอบรายละเอียดได้จาก <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez?db=journals> การตรวจสอบสามารถทำได้โดยพิมพ์ชื่อวารสารลงไป หรือบางส่วนของชื่อวารสารก็ได้ เช่น ต้องการค้นหาชื่อย่อของวารสาร The Annals of Pharmacotherapy หลังจากพิมพ์ชื่อลงไปและคลิกปุ่ม [Go] จะปรากฏข้อความดังนี้

The Annals of pharmacotherapy	ชื่อเต็มของวารสาร
pISSN: 1060-0280	เลข ISSN ของวารสารที่พิมพ์เป็นเล่ม
eISSN: 1542-6270	เลข ISSN ของวารสารที่เป็นฉบับอิเล็กทรอนิกส์
Title Abbreviation: Ann Pharmacother	ชื่อย่อของวารสาร
NLM ID: 9203131	รหัสวารสารสำหรับสืบค้นบนฐานข้อมูล NLM

หากเป็นวารสารที่ไม่มีคำย่อ และวารสารที่เป็นภาษาไทยให้ใช้ชื่อเต็ม

Format: ชื่อย่อของวารสาร ตามด้วย full-stop และ เคาะ 1 ครั้ง

ตัวอย่าง 2.1: Ann Pharmacother.

ตัวอย่าง 2.2: วารสารจดหมายเหตุทางการแพทย์.

3. **ปีที่ตีพิมพ์ของวารสาร (Year of publication)** วารสารภาษาอังกฤษ ให้ใช้ปี ค.ศ. หากมีเดือนกำกับ จะใช้ตัวย่อ 3 ตัวแรกของเดือนที่เป็นภาษาอังกฤษ ตามด้วยวันที่ (**ถ้ามี**) หากเป็นวารสารภาษาไทยจะใช้ปี พ.ศ. ตามด้วย (;) (ใส่เฉพาะตัวเลขปี ค.ศ. หรือ พ.ศ.)

Format: ปี ค.ศ. (1 เคาะ) เดือน (1 เคาะ) วัน(;) หรือ ปี ค.ศ. (1 เคาะ) เดือน(;) หรือ ปี ค.ศ.(;)

ตัวอย่าง 3.1: 1996 Jun 1;

ตัวอย่าง 3.2: 1996;

ตัวอย่าง 3.3: 2552;

4. ปีที่หรือเล่มที่ของวารสาร (Volume) และ ฉบับที่ (issue/part) หากแต่ละ issue ของวารสารมีการระบุเลขหน้าที่ต่อเนื่องกันทั้ง volume ก็สามารถละข้อมูลในส่วนของ เดือน/วันและ **issue ของวารสาร**ได้

Format: ปีที่หรือเล่มที่ของวารสาร(ฉบับที่): หรือ ปีที่หรือเล่มที่ของวารสาร:

ตัวอย่าง 4.1: 1996;12(5): หรือ 1996;12:

ตัวอย่าง 4.2: 2552;92(6): หรือ 2552;92:

5. เลขหน้า (Page numbers) เลขหน้าจะใช้ตัวเต็มสำหรับหน้าแรก และเลขย่อสำหรับหน้าสุดท้าย กรณีที่มีตัวเลขหลักหน้าซ้ำกัน เช่น ต้องการอ้างอิงหน้า 531-535 จะไม่พิมพ์ 53- ซ้ำ โดยจะย่อเป็น 531-5

กรณีที่เป็นวารสารฉบับเสริม (Journal with supplement) และมีเลขหน้าแบบพิเศษ เช่นมีตัวอักษรนำหน้าเลขหน้าหรือ ตามหลังเลขหน้า เช่น S1, 1A เป็นต้น หากเป็นเลขหน้าที่มีตัวอักษรนำหน้าให้ใช้เลขย่อเหมือนการพิมพ์เลขหน้าปกติ แต่หากตัวอักษรตามหลังเลขหน้าจะใช้ตัวเต็มทั้งหมด ดังตัวอย่าง

Format: เลขหน้า.

ตัวอย่าง 5.1: 1035-9.

ตัวอย่าง 5.2: 11-28.

ตัวอย่าง 5.3: A1-130.

ตัวอย่าง 5.4: 387A-388A.

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงจากบทความในวารสาร

Ogawa H, Nakayama M, Morimoto T, Uemura S, Kanauchi M, Doi N, et al. Low-dose aspirin for primary prevention of atherosclerotic events in patients with type 2 diabetes: a randomized controlled trial. JAMA. 2008;300:2134-41.

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงจากบทความในวารสาร (ภาษาไทย)

จักรกฤษณ์ สุรการ, เยื่อน ต้นนิรันดร. การศึกษาแบบสุ่มในการฉีดยาไดโคลฟีแนคเข้ากล้ามเนื้อเพื่อลดความเจ็บปวดหลังการผ่าตัดคลอด. วารสารจดหมายเหตุทางการแพทย์. 2552;92:733-8.

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงบทความในวารสาร (เฉพาะส่วนท้าย) ที่มีการแบ่งฉบับย่อย แบ่งเป็น

● **วารสารที่ปรากฏในเล่มเสริมจากปีที่พิมพ์ (Volume with supplement):**

Geraud G, Spierings EL, Keywood C. Tolerability and safety of frovatriptan with short- and long-term use for treatment of migraine and in comparison with sumatriptan. Headache. 2002;42 Suppl 2:S93-9.

● **วารสารที่ปรากฏในฉบับเสริมจากฉบับที่พิมพ์ (Issue with supplement):**

Glaser TA. Integrating clinical trial data into clinical practice. Neurology. 2002;58(12 Suppl 7):S6-12.

- วารสารที่ปรากฏในส่วนย่อยของปีที่พิมพ์ (Volume with part):
Abend SM, Kulish N. The psychoanalytic method from an epistemological viewpoint. *Int J Psychoanal.* 2002;83(Pt 2):491-5.
- วารสารที่ปรากฏในส่วนย่อยของฉบับที่พิมพ์ (Issue with part):
Ahrar K, Madoff DC, Gupta S, Wallace MJ, Price RE, Wright KC. Development of a large animal model for lung tumors. *J Vasc Interv Radiol.* 2002;13(9 Pt 1):923-8.
- วารสารที่ระบุฉบับที่พิมพ์ แต่ไม่ระบุปีที่พิมพ์ (Issue with no volume):
Banit DM, Kaufer H, Hartford JM. Inoperative frozen section analysis in revision total joint arthroplasty. *Clin Orthop.* 2002;(401):230-8.

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงบทความในวารสารที่มี Digital object identifier (DOI) หรือ Database's unique identifier (ถ้ามีปรากฏที่หน้าแรกของบทความ หากไม่มีก็ไม่จำเป็นต้องเพิ่ม)

Zhang M, Holman CD, Price SD, Sanfilippo FM, Preen DB, Bulsara MK. Comorbidity and repeat admission to hospital for adverse drug reactions in older adults: retrospective cohort study. *BMJ.* 2009 Jan 7;338:a2752. Doi: 10.1136/bmj.a2752. PubMed PMID: 19129307; PubMed Central PMCID: PMC2615549.

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงบทความในวารสารซึ่งมีแหล่งที่มาจากอินเทอร์เน็ต (เป็น journal ที่มีการตีพิมพ์ online ในกรณีที่เป็นบทความจากวารสารชื่อใหม่ๆ ที่ไม่มีการตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม)

- Elliott DJ, Zaoutis TE, Troxel AB, Loh A, Karen R. Empiric antimicrobial therapy for pediatric skin and soft-tissue infections in the era of methicillin-resistant *staphylococcus aureus*. *Pediatrics* [Internet]. 2009 Jun [cited 2009 Jun 9];123(6):[about 1 p.]. Available from: <http://pediatrics.aappublications.org/cgi/content/full/123/6/e959>

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงบทความในวารสารซึ่งมีผู้เขียนเป็นองค์กรหรือสถาบัน

- Diabetes Prevention Program Research Group. Hypertension, insulin, and proinsulin in participants with impaired glucose tolerance. *Hypertension.* 2002;40:679-86.
- American Diabetes Association. Diagnosis and classification of diabetes mellitus. *Diabetes cares.* 2009;31 Suppl 1:S55-60.

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงบทความในวารสารซึ่งมีผู้เขียนเป็นองค์กรหรือสถาบันและมีชื่อผู้เขียนปรากฏอยู่ในบทความด้วย

- Parving HH, Persson F, Lewis JB, Lewis EJ, Hollenberg NK; the AVOID Study Investigators. Aliskiren combined with losartan in type 2 diabetes and nephropathy. *N Engl J Med.* 2008;358:2433-46.

สื่อ/วัสดุอิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต (Electronics materials and Internet)

ประกอบด้วย Websites, monograph และฐานข้อมูลออนไลน์ การเขียนอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลในกลุ่มนี้ มักมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้เหมาะสมกับแหล่งข้อมูลที่มีการพัฒนาไปเรื่อยๆ ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงในกลุ่มนี้จะยึดตามคำแนะนำของ ICMJE

(http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html) การเขียนอ้างอิงแหล่งข้อมูลซึ่งมีที่มาจากอินเทอร์เน็ตจะต้องระมัดระวังไม่ลืมในส่วนของ “วันที่เข้าถึงข้อมูล” เนื่องจากข้อมูลต่างๆ บนอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา และข้อมูลจากซีดี-รอมเองก็อาจมีการปรับปรุงข้อมูลทุกปี การระบุปีที่ปรากฏบนแผ่นซีดี-รอมจึงเป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน ตัวอย่างการเขียนอ้างอิงจากสื่อ/วัสดุอิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต ดังนี้

การเขียนอ้างอิงจาก ซีดี-รอม (CD-ROM)

Anderson SC, Poulsen KB. Anderson's electronic atlas of hematology [CD-ROM]. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2002.

คลังข้อมูลยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ยาใหม่ในประเทศไทย 1-9 [ซีดีรอม]. กรุงเทพฯ: คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2543.

การเขียนอ้างอิงบทความหรือข้อมูลยาที่เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต (monograph on the Internet)

หากไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้เริ่มต้นด้วยชื่อเรื่องได้เลย โดยละชื่อผู้แต่งไว้

Format (ภาษาไทย): ชื่อผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง [อินเทอร์เน็ต]. ชื่อเมืองหรือประเทศเจ้าของเว็บไซต์: ชื่อองค์กรหรือบริษัทเจ้าของเว็บไซต์; ปีที่จัดทะเบียนหรือปีที่เริ่มเผยแพร่เว็บไซต์ [วันที่อ้างถึง วัน เดือน ปี พ.ศ.]. ที่มา:URL

Format (English): Author/s. Title [Internet]. Place of publication: Publisher; published date [cited year month date]. Available from:URL

1. **ชื่อผู้แต่ง** ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการเขียนอ้างอิงจากหนังสือหรือบทความ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ หากไม่มีให้ข้ามไป และไปเริ่มในส่วนชื่อเรื่อง
2. **ชื่อเรื่อง** ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการเขียนอ้างอิงจากหนังสือหรือบทความ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ
3. **ชื่อเมืองหรือประเทศเจ้าของเว็บไซต์** ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการเขียนอ้างอิงจากหนังสือหรือบทความ ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ เช่นกัน หากไม่ปรากฏชื่อเมืองให้ใช้คำว่า “place unknown” หรือ “ม.ป.ท” ในการเขียนอ้างอิงภาษาไทย ย่อมาจาก ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ โดยพิมพ์ไว้ในวงเล็บก้ามปู ตัวอย่าง [place unknown]
4. **ชื่อองค์กรหรือบริษัทเจ้าของเว็บไซต์** ให้เรียงลำดับจากหน่วยงานใหญ่ไปหาหน่วยงานย่อยที่จัดทำบทความนั้นๆ หากไม่ปรากฏข้อมูลดังกล่าวให้ใช้คำว่า “Publisher unknown” หรือ “ม.ป.พ.” ในภาษาไทย ย่อมาจาก ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์ พิมพ์ไว้ในวงเล็บก้ามปู ตัวอย่าง [publisher unknown] หากไม่ปรากฏทั้งสถานที่และชื่อองค์กรเจ้าของเว็บไซต์ ให้ใช้ [place unknown; publisher unknown] สำหรับการเขียนอ้างอิงภาษาอังกฤษ และให้ใช้ [ม.ป.ท.; ม.ป.พ.] สำหรับการเขียนอ้างอิงภาษาไทย

5. ปีที่จดทะเบียนหรือปีที่เริ่มเผยแพร่เว็บไซต์ หากไม่มีให้ละข้อมูลในส่วนนี้ไป
6. ที่มา ให้ใช้ URL เต็มโดยไม่ตัดส่วนใดส่วนหนึ่งออก และหากเป็น URL ที่ลงท้ายด้วยเครื่องหมาย / ให้ตามด้วย full-stop ทุกครั้ง

ตัวอย่าง Lawrence O. Gostin, JD. Influenza A(H1N1) and pandemic preparedness under the rule of international law [Internet]. Chicago: American Medical Association; 2009 [cited 2009 Jun 11]. Available from: <http://jama.ama-assn.org/cgi/content/short/301/22/2376>

ตัวอย่าง Huckstep RL, Sherry E. World Ortho [Internet]. [place unknown: publisher unknown]; [updated 2007 Mar 23; cited 2007 Mar 23]. Available from: <http://www.worldortho.com/>.

การเขียนอ้างอิงจาก Homepage หรือ Website

ลักษณะเดียวกันกับการอ้างอิงบทความหรือข้อมูลยาที่เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต แต่ให้เปลี่ยนชื่อเรื่อง เป็นชื่อเว็บไซต์ และให้ระบุวันที่เว็บไซต์นั้นมีการปรับปรุงข้อมูลเพิ่มเติมด้วย (ถ้ามี)

Format (ภาษาไทย): ชื่อเว็บไซต์ [อินเทอร์เน็ต]. ชื่อเมืองหรือประเทศเจ้าของเว็บไซต์: ชื่อองค์กรหรือบริษัทเจ้าของเว็บไซต์; ปีที่จดทะเบียนหรือปีที่เริ่มเผยแพร่เว็บไซต์ [วันที่ปรับปรุง วัน เดือน ปี พ.ศ.(;) วันที่อ้างอิง วัน เดือน ปี พ.ศ.]. ที่มา:URL

Format (English): Title of homepage [Internet]. Place of publication: Publisher; published date [revised year month date; cited year month date]. Available from:URL

ตัวอย่าง Medscape Pharmacists [Internet]. New York: WebMD; c1994-2009 [updated 2009 Jun 9; cited 2009 Jun 11]. Available from: <http://www.medscape.com/pharmacists>

ตัวอย่าง กองควบคุมยา [อินเทอร์เน็ต]. นนทบุรี: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา; 2003 [วันที่อ้างอิงถึง 20 มิถุนายน 2552]. ที่มา: <http://www.wapp1.fda.moph.go.th/drug/>.

การเขียนอ้างอิงจากส่วนหนึ่งของ Homepage หรือ Website

ลักษณะเดียวกันกับการอ้างอิงจากเว็บไซต์ แต่ให้เพิ่มข้อมูลส่วนที่นำมาอ้างอิง และระบุขอบเขตของส่วนที่นำมาอ้างอิงนั้นเป็น screens ในกรณีที่ไม่สามารถระบุขอบเขตของส่วนที่นำมาอ้างอิงได้ให้ข้ามไป

Format (ภาษาไทย): ชื่อเว็บไซต์ [อินเทอร์เน็ต]. ชื่อเมืองหรือประเทศเจ้าของเว็บไซต์: ชื่อองค์กรหรือบริษัทเจ้าของเว็บไซต์; ปีที่จดทะเบียนหรือปีที่เริ่มเผยแพร่เว็บไซต์. ชื่อส่วนที่นำมาอ้างอิง; [วันที่ปรับปรุง วัน เดือน ปี พ.ศ.(;) วันที่อ้างอิง วัน เดือน ปี พ.ศ.]; จำนวนหน้า. ที่มา:URL

Format (English): Title of homepage [Internet]. Place of publication: Publisher; Date of publication of homepage. Title of part; [Revised year month date; cited year month date]. Location/Screen. Available from:URL

- ตัวอย่าง Medscape Pharmacists [Internet]. New York: WebMD; c1994-2009. Pharmacists News; [Revised 2009 Jun 9; cited 2009 Jun 11]. [about 3 screens]. Available from: <http://www.medscape.com/pharmacists/news>
- ตัวอย่าง กลูตาไธโอน [อินเทอร์เน็ต]. นนทบุรี: ศูนย์วิทยบริการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา; 2544. อันตรายจากสารกลูตาไธโอน; [วันที่ปรับปรุง 22 กันยายน 2551; วันที่อ้างถึง 20 มิถุนายน 2552]. [4 หน้า]. ที่มา: <http://elib.fda.moph.go.th/library/default.asp?page2=detail&ngid=27&id=21598>
- ตัวอย่าง AMA: helping doctors help patients [Internet]. Chicago: American Medical Association; c1995-2007. Medical liability crisis map; [updated 2006 Dec 20; cited 2007 Mar 28]. [about 2 screens]. Available from: <http://www.ama-assn.org/ama/noindex/category/11871.html>
- ตัวอย่าง Lab Tests Online® [Internet]. Washington: American Association for Clinical Chemistry; c2001-2007. ACT; [reviewed 2004 Dec 7; cited 2007 Mar 27]; [about 8 screens]. Available from: <http://www.labtestsonline.org/understanding/analytes/act/glance.html>
- ตัวอย่าง cancerbackup: informing, understanding, supporting [Internet]. London: Cancerbackup; c2003. Treating ovarian cancer with chemotherapy; [reviewed 2006 Jul 1; modified 2006 Aug 31; cited 2007 Feb 21]; [about 4 screens]. Available from: <http://www.cancerbackup.org.uk/Cancertype/Ovary/Treatment/Chemotherapy>
- ตัวอย่าง Complementary/Integrative Medicine [Internet]. Houston: University of Texas, M. D. Anderson Cancer Center; c2007. Bladder cancer; [cited 2007 Mar 27]. Available from: <http://www.mdanderson.org/diseases/bladder/>.

การเขียนอ้างอิงจากฐานข้อมูล Thomson MICROMEDEX (Database online)

เนื่องจากระบบฐานข้อมูล Thomson Micromedex เป็นฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ ดังนั้นในการเขียนอ้างอิงฐานข้อมูลนี้ทาง Thomson Micromedex ได้ขอความร่วมมือให้ใช้เครื่องหมายการค้า ® หรือ TM ตามหลังชื่อฐานข้อมูลนั้นๆ และให้ใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ -พิมพ์เล็ก และสัญลักษณ์ ให้ตรงตามแบบที่ทางบริษัทกำหนดให้ (Case sensitive) ประกอบด้วย

AfterCare® Instructions database	HAZARTEXT® Hazard Managements
AltCareDex® System	IDENTIDEX® System
AltMedDex® System	INFOTEXT® Documents
AltMedDex Points® System	KINETIDEX® System
AltMedDex® Protocols	Lab Advisor™
AltMed-REAX™ System	MEDITEXT® Medical Managements
CareNotes™ System	Micromedex® Healthcare Series
ClinicalPoints® System	<i>mobile</i> MICROMEDEX™ System
Current Concepts® program	P&T QUIK® Reports
DISEASEDEX™ System	POISINDEX® System
DRUGDEX® System	QUICKDEX® System
DrugNotes Documents	REPRORISK® System
DrugPoints® System	REPROTEXT® Database
DRUG-REAX® System	TOMES® System
Formulary Advisor®	ToxPoints® System
	Detailed Drug Information for the Consumer

Format: MICROMEDEX® [Database on the internet]. Colorado: Thomson Reuters (Healthcare); c 1974-2009. ชื่อส่วนของฐานข้อมูลที่น่ามาอ้างอิง, ชื่อยา/สารเคมี; [cited ปี เดือน วัน ที่เข้าถึงข้อมูล]. Available from: <http://www.thomsonhc.com>. Subscription required to view.

ตัวอย่าง MICROMEDEX® [Database on the internet]. Colorado: Thomson Reuters (Healthcare); c 1974-2009. DRUGDEX® System, Rivastigmine; [cited 2009 Jun 11]. Available from: <http://www.thomsonhc.com>. Subscription required to view.

การเขียนอ้างอิงเอกสารกำกับยา

การเขียนอ้างอิงเอกสารกำกับยาจะต้องระมัดระวังข้อมูลที่เป็นชื่อการค้า และปีที่ปรับปรุงเอกสารกำกับยา เนื่องจากเอกสารกำกับยาจะมีการปรับปรุงข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยทางคลินิกของแต่ละบริษัท อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี การเลือกใช้แหล่งข้อมูลนี้อ้างอิงจึงต้องตรวจ สอบให้แน่ใจว่าเป็นเอกสารกำกับยาที่ปรับปรุงครั้งล่าสุดของผลิตภัณฑ์นั้นๆ

Format: ชื่อการค้าของยา [package insert]. ชื่อเมืองที่ตั้งบริษัท(ชื่อย่อของรัฐ/ชื่อประเทศ): ชื่อบริษัท; ปีที่ปรับปรุงเอกสารกำกับยา.

ตัวอย่าง 1: Januvia® [package insert]. Whitehouse station (NJ): MSD; 2005.

ตัวอย่าง 2: Plendil® [package insert]. Sweden: AstraZeneca; 2004.

ตัวอย่าง 3: Tritace® [package insert]. Indonesia: PT Aventis Pharma; 2008.

การเขียนเอกสารอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลแต่ละประเภทดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเพียงเงื่อนไขบังคับเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งเป็นการอธิบายและยกตัวอย่างรูปแบบพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้บ่อย นอกเหนือจากรูปแบบที่ให้ไว้ ยังมีข้อกำหนด และข้อยกเว้นในรายละเอียดปลีกย่อยอีกมากมายในการ เขียนอ้างอิงแหล่งข้อมูลอื่นๆ แต่จะพบไม่มาก จึงไม่ได้นำมาพูดถึงในที่นี้ อีกทั้งรูปแบบในการเขียนเอกสารอ้างอิงนั้นจะมีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ตามยุคสมัยและลักษณะของการจัดเก็บข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไป เอกสารประกอบการบรรยายฉบับนี้จึงมีความถูกต้องที่สุด ณ วันที่ให้การบรรยายเท่านั้น หากมีความจำเป็นต้องใช้แหล่งข้อมูลทีนอกเหนือจากนี้ในการอ้างอิงบทความ หรือต้องการวิธีการเขียนเอกสารอ้างอิงที่เป็นปัจจุบันมากกว่า สามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติม และดูตัวอย่างได้จาก บรรณานุกรมที่ให้ไว้ด้านล่าง

บรรณานุกรม

Patrias, K. Citing medicine: the NLM style guide for authors, editors, and publishers [Internet]. 2nd ed. Wendling, DL, technical editor. Bethesda (MD): National Library of Medicine (US); 2007 [updated 2009 Jan 14; cited 2009 Aug 27]. Available from: <http://www.nlm.nih.gov/citingmedicine>